

Brexit: 1 lutego rozpoczyna się okres przejściowy między Wielką Brytanią a UE

Ministerstwo Finansów informuje o rozpoczynającym się 1 lutego 2020 r. okresie przejściowym między Wielką Brytanią a Unią Europejską

 16.04.2024

- 1 lutego 2020 r. Wielka Brytania opuszcza Unię Europejską na podstawie umowy wyjścia.
- Tego dnia wchodzi w życie okres przejściowy, który będzie trwać do 31 grudnia 2020 r.
- W tym czasie warunki handlu UE z Wielką Brytanią nie zmieniają się.
- Rozpoczną się negocjacje ws. relacji, które będą obowiązywać po zakończeniu okresu przejściowego.

W październiku 2019 r. Unia Europejska i Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej osiągnęły porozumienie co do warunków opuszczenia UE. Podstawą tzw. brexitu jest Umowa o wystąpieniu Wielkiej Brytanii z UE (umowa wyjścia) i deklaracja polityczna, która zawiera ogólne ramy przyszłych relacji UE-Zjednoczone Królestwo. Mają one zostać przełożone na tekst prawny w trakcie negocjacji dot. przyszłych relacji.

Procedury ratyfikacyjne umowy wyjścia zostały sfinalizowane wraz z jej przyjęciem przez Parlament Europejski 29 stycznia 2020 r. i zatwierdzeniem przez Radę 30 stycznia br. Wcześniej Umowę ratyfikował parlament brytyjski.

1 lutego 2020 r. będzie:

- datą wejścia w życie umowy o wystąpieniu Wielkiej Brytanii z UE,
- pierwszym dniem, w którym UE będzie liczyć 27 a nie 28 państw członkowskich,
- pierwszym dniem rozpoczęcia okresu przejściowego określonego w umowie o wystąpieniu Wielkiej Brytanii z UE, który będzie trwać do końca 2020 r.

Negocjacje przyszłych relacji UE z Wielką Brytanią będą bardzo z złożone. Konieczne będzie uzgodnienie wielu kwestii (m.in. cła w handlu towarami, warunków świadczenia usług, wymianę danych dotyczących np. ścigania przestępstw), które dotychczas były regulowane na poziomie UE i obowiązywały Wielką Brytanią jako państwo członkowskie.

Okres przejściowy

Aby zapewnić czas na wynegocjowanie przyszłych relacji i dostosowanie się do nowych warunków współpracy, umowa wyjścia przewiduje okres przejściowy do 31 grudnia 2020 r. Zakłada on utrzymanie relacji między Unią Europejską a Zjednoczonym Królestwem na dotychczasowych warunkach.

Oznacza to, że w tym czasie Wielka Brytania generalnie będzie nadal traktowana jak państwo członkowskie. Będzie uczestniczyć w jednolitym rynku i unii celnej, wpłacać składkę do budżetu UE na dotychczasowych zasadach i korzystać ze wszystkich programów unijnych, które będą funkcjonować do końca 2020 r. (transfery finansowe w obie strony będą się odbywać jeszcze przez kilka najbliższych lat).

Wielka Brytania nie będzie jednak reprezentowana w instytucjach UE, szczególnie w unijnym procesie decyzyjnym. Nie będzie mieć swoich przedstawicieli w Radzie Europejskiej i Radzie UE ani uczestniczyć w głosowaniach, nie będzie mieć własnych posłów do Parlamentu Europejskiego, przestanie być członkiem Europejskiego Banku Inwestycyjnego itp.

Bez zmian w relacjach Polski z Wielką Brytanią w okresie przejściowym

Dla polskich przedsiębiorców i obywateli okres przejściowy oznacza brak zasadniczych zmian w relacjach z Wielką Brytanią do końca 2020 r., m.in.:

- utrzymanie dotychczasowych zasad związanych ze swobodą przepływu osób. Polacy, którzy przyjadą na Wyspy do końca 2020 r., będą mogli mieszkać, pracować i uczyć się na obecnych zasadach. Jeśli będą chcieli pozostać w Zjednoczonym Królestwie dłużej, do końca czerwca 2021 r. będą musieli wystąpić o nadanie nowego statusu pobytowego tzw. settled lub pre-settled status (informacje na ten temat są dostępne na [stronie internetowej rządu brytyjskiego](#)),
- brak cła, kontyngentów i innych dodatkowych barier w handlu. Wielka Brytania pozostanie w unii celnej z UE i będzie uczestnikiem wspólnego rynku UE,
- utrzymanie zasad przekraczania granicy UE-Wielka Brytania. Nadal będzie można podróżować do i z Wielkiej Brytanii na podstawie dowodu osobistego,
- możliwość eksportu towarów do Wielkiej Brytanii na obecnych zasadach. Nie będzie potrzeby składania zgłoszeń celnych, posiadania dodatkowych dokumentów (np. świadectw pochodzenia) i niewymaganych dotychczas certyfikatów dla produktów. Wielka Brytania nadal będzie respektować wszystkie regulacje Unii Europejskiej w tym zakresie. W okresie przejściowym zachowana zostanie również ważność pozwoleń celnych wydanych przez władze Zjednoczonego Królestwa na podstawie przepisów unijnego kodeksu celnego,
- obowiązywanie dotychczasowych przepisów w zakresie VAT i akcyzy, w tym limitów zwolnień dla podróżnych, funkcjonowania podatkowych systemów informatycznych itp.,
- brak zmian w zakresie ew. obowiązków dot. uzyskania licencji, pozwoleń lub spełniania norm sanitarnych czy fitosanitarnych dla produktów rolno-spożywczych,
- utrzymanie dotychczasowych zasad wykonywania transportu drogowego i lotniczego między UE a Wielką Brytanią,
- dalsze wzajemne uznawanie kwalifikacji zawodowych dla przedstawicieli zawodów regulowanych,
- utrzymanie jednolitego paszportu dla usług finansowych.

Warunki obowiązywania okresu przejściowego w polskim porządku prawnym zostały potwierdzone w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o okresie przejściowym, o którym mowa w [Umowie o wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej z Unii Europejskiej i Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej \(Dz.U. 2019 poz. 1516\)](#).

Nowe relacje z Wielką Brytanią od 2021 r.

Warunki współpracy gospodarczej po zakończeniu okresu przejściowego będą zależeć od treści przyszłej umowy o wolnym handlu. Jej negocjacje rozpoczną się w lutym br.

Wielka Brytania obecnie zapowiada, że nie przedłuży okresu przejściowego. Jednocześnie dotychczasowe stanowisko rządu brytyjskiego wskazuje, że preferowaną formą współpracy będzie umowa o wolnym handlu.

Na obecnym etapie nie da się przesądzić jak będą wyglądać relacje UE-Wielka Brytania od 1 stycznia 2021 r. **Pewne jest, że nie będą one takie same jak dzisiaj i w handlu z Wielką Brytanią pojawią się dodatkowe obowiązki i ograniczenia. Ostateczny kształt przyszłych relacji może być znany na krótko przed końcem okresu przejściowego.**

Co jeśli UE i Wielka Brytania nie uzgodnią przyszłych relacji przed końcem okresu przejściowego

Nie można wykluczyć, że do końca 2020 r. przyszłe relacje między Unią Europejską i Zjednoczonym Królestwem nie zostaną uregulowane. Będzie to mieć konsekwencje podobne do „bezumownego brexitu” czyli wyjścia Wielkiej Brytanii z UE bez umowy o wystąpieniu. Te konsekwencje to przede wszystkim oparcie relacji gospodarczych pomiędzy Unią Europejską a Wielką Brytanią na zasadach Światowej Organizacji Handlu. Oznacza to m.in. wprowadzenie cel i kontroli celnych (jak obecnie dla krajów spoza Unii Europejskiej), zmiany w zasadach rozliczania VAT, podatku akcyzowego, konieczność dostosowania przedsiębiorców i eksporterów do brytyjskich regulacji, ograniczenia dla firm transportowych itd. Te i wiele innych utrudnień mogą wyznaczyć nowe realia wymiany handlowej między UE i Wielką Brytanią już od 1 stycznia 2021 r.

Możliwe jest także wynegocjowanie umowy, która będzie dotyczyć tylko części obszarów wzajemnych relacji i pozostawienie pozostałych obszarów bez umowy.

Zachęcamy zatem przedsiębiorców do ciągłej aktywności w przygotowaniach na wszelkie warianty przyszłych relacji z Wielką Brytanią – w tym do skutków zakończenia okresu przejściowego bez uzgodnienia przyszłych relacji, analogicznych do tych, jakie miałyby miejsce w przypadku bezumownego brexitu.

Informacje na temat negocjacji z Wielką Brytanią będą udostępniane na stronie www.brexit.gov.pl.